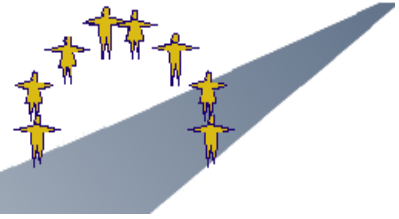


BASISSCHOOL
DE BRUG

naar de toekomst...



Lezen

in de lagere school

Het is belangrijk dat kinderen graag en goed lezen!
Met lezen kun je veel plezier beleven, maar het is ook nodig bij alle schoolvakken... Daarom
doen we er alles aan om de kinderen te leren lezen maar ook om het leesplezier te
bevorderen en te behouden.

Vorbereiding op lezen in de kleuterschool

In de kleuterschool bereiden we ons voor op het lezen in het eerste leerjaar.

De kleuters 'lezen' op andere manieren:

- de juffen stellen alles voor met pictogrammen aangepast aan het niveau van de kleuters: vooral gebruik van concreet materiaal, ingekleurde prenten of zwart/wit afbeeldingen in de derde kleuterklas;
- om de leesrichting aan te duiden maken zij gebruik van een stip, pijl, symbool,.... Zo weten de kleuters waar ze moeten beginnen kijken: oefenen op het naleggen van logische volgorde, een verhaal naleggen, ... ;
- In alle kleuterklassen is er steeds een boekenhoek aanwezig, waar kinderen kennis maken met geschreven taal, letters, prenten, verhalen, informatie;
- Verhalen worden op verschillende manieren aangeboden: boekaanbieding, vertellen bij prenten, vertellen met een flanel- of magneetbord, kamishibaiverteltheater, ...;
- Binnen taalactiviteiten:
 - prentlezen: kleuters lezen wat er effectief op de prent staat
 - prentvertellen: kleuters vertellen over de prent met bijhorende fantasie;
- Gebruik maken van stappenplannen – opdrachtkaarten - ...;
- Een boek kan ook vaak de leidraad zijn van het thema, het verhaal blijft steeds aanwezig in de klas en elke dag bouwen de kleuters het verhaal op;
- ...

Welke leesvormen oefenen we in?

Wij onderscheiden verschillende leesvormen:

- het voorbereidend en aanvankelijk lezen,
- het voortgezet technisch lezen,
- studerend en begrijpend lezen,
- bevorderen van het leesplezier.

Het voorbereidend en aanvankelijk lezen gebeurt vooral in het eerste leerjaar.

We gebruiken hiervoor de methode "Ik lees met Hup "

Van zodra de kinderen weten wat letters betekenen en hoe ze met letters woorden en zinnen vormen, gaan we kinderen leesboekjes aanbieden die passen bij hun ontwikkeling. Drie keer per jaar toetsen we de leesvaardigheid van de kinderen. Deze toets bepaalt het leesniveau van elk kind afzonderlijk en wordt uitgedrukt in AVI. Veel leesboekjes op school zijn ingedeeld volgens dit AVI niveau. Op deze manier lezen de kinderen altijd uit boekjes die qua inhoud en moeilijkheid bij hen passen. Natuurlijk is de AVI niet alles bepalend.

Kinderen die moeilijk lezen, mogen we niet enkel in hun AVI niveau laten lezen. Dit werkt nefast op het leesplezier want de boekjes zijn inhoudelijk niet meer aangepast aan de interessewereld van deze kinderen.

Wij nemen als school onze verantwoordelijkheid op! Door tal van leuke leesvariaties of projecten proberen we bij alle kinderen het leesplezier te behouden!

Het klassieke niveaulezen

Op onze school wordt de leesvordering van al onze leerlingen nauwgezet opgevolgd. We zijn er ons echter van bewust dat elke leerling vordert volgens zijn eigen tempo. Sommige kinderen lezen vlugger dan anderen, of met meer intonatie, of Binnen één klas zitten kinderen er steeds kinderen met verschillende leesniveaus. Op school trachten we hieraan tegemoet te komen door vanaf het tweede trimester van het eerste leerjaar tot en met het derde leerjaar wekelijks aan niveaulezen te doen. De kinderen worden ingedeeld in groepjes volgens hun leesvaardigheid. Ze krijgen dan boekjes of teksten die overeenstemmen met het door hen bereikte leesniveau. De leerkrachten, de zorgleerkrachten en ouders ondersteunen dit lezen.

Doel: leesniveau opkrikken

Tutorlezen als een wisselwerking tussen oudere en jongere kinderen

Bij tutorlezen leren de kinderen van elkaar lezen. Niet zonder succes want we merken dat onze kinderen met dit systeem sneller en beter leren lezen. Centraal bij deze vorm van lezen staat dat lezers van een hoger niveau samen lezen met kinderen van een lager niveau. De leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar zijn de tutores voor de lagere klassen. Op een speelse manier worden met niveauboekjes aan de hand van de titel en de prent van de kaft een poging gedaan waar het in het boek om draait. Samen wordt dan het verhaal gelezen. Hierbij worden verschillende technieken toegepast. Alles wordt ook door de leerkrachten aangemoedigd en waar nodig ondersteund met extra leesmiddelen en leestechnieken.

Tutorlezen als samen lezen binnen een zelfde klasgroep

Bij het samen lezen lezen kinderen uit eenzelfde klasgroep samen een boek. Een kast vol uitdagende boekjes (met onder meer aangepaste boekjes voor kinderen met dyslexie) staat garant voor leesplezier. De boekjes zijn opgemaakt in twee verschillende niveaus; zo kan de goede lezer het moeilijke gedeelte lezen en de zwakkere het makkelijke zinnetje.

Doel : leesplezier behouden

Contractlezen

Dit houdt in dat de kinderen gedurende een hele week in de klas maar ook thuis met dezelfde verhaalttekst of woordenlijst bezig zijn. Zij mogen zichzelf a.d.h. van een beoordelingsblad ook beoordelen.

Doel : de leerlingen ervaren dat de inoefening gedurende een hele week, toch zijn vruchten afwerpt want na enkele weken lezen ze heel wat vlotter!

Studerend en begrijpend lezen

Reeds vanaf de eerste klas leggen we het accent op het begrijpen van de teksten.

Maar hoe ouder de leerlingen worden, hoe meer het werken met teksten op de voorgrond treedt. Luidop lezen verdwijnt geleidelijk waardoor minder goede lezers zich ook veel beter voelen! Uitdagende teksten met gevarieerde opdrachten, in groep of alleen op te lossen houden de spanning erin.

Doel: ervaren dat er verschillende soorten teksten zijn met verschillende soorten bedoelingen.

Voorlezen in de klas

In de meeste klassen wordt er regelmatig voorgelezen door de leerkracht en door leerlingen van het zesde leerjaar in de kleuterklasjes.
Het belang van voorlezen is heel groot (zie verder).

Doel: Leesplezier verhogen – creativiteit stimuleren – woordenschat uitbreiden

AVI-lezen

Hiervoor verwijzen we naar de visietekst die eerder werd opgesteld. We leggen hierin uit hoe het AVI-lezen wordt getest en gebruikt op school.

Deze tekst is terug te vinden op het schoolwerkplan en de website van de school.

Lezen doorheen de lagere school

We gebruiken verschillende leesvormen en projecten rond lezen doorheen de verschillende leerjaren. Deze zijn op school-, klas- of leerlingenniveau gericht.

Een opsomming:

Lezen op klasniveau

Eerste leerjaar

- Leesmethode Hup:
Leesboekjes 1-5 (lezen klassikaal, in groepjes volgens niveau, per 2 - sterke en zwakke leerling, met zorgjuf in de klas in 2 groepen)
- Voorlezen in de klas

Tweede leerjaar

- Technisch lezen in de klas: Op regelmatige basis wordt er individueel luidop gelezen in de klas. Hiervoor wordt het taalboek van 'Taalbende' gehanteerd. De teksten in het taalboek zijn onderverdeeld in 3 niveaus. De lln lezen telkens een fragment volgens hun AVI-niveau.

Derde leerjaar

- In de klas zijn ook heel wat extra momenten waar het kind eventjes recreatief kan lezen of in opdracht van een les. Er zijn leesboeken en strips aanwezig in de klas voor als de leerling klaar is met zijn opdrachten. Ook het taalboek en Mundo-boek zijn 'vaste klanten' voor de oefenmomenten van de leerlingen.

Vierde leerjaar

Auteur uitnodigen – boekenbeesten (pc)- Schatkoffer

Leesopdrachten voor alle leerlingen -> Leesplezier, leeshonger vergroten

- Per trimester moeten de kinderen twee boeken lezen.
- Daar hoort telkens een opdracht bij. Via een brief wordt de opdracht nader toegelicht aan ouders en leerlingen.
Deze opdrachten kunnen ook andere leerdomeinen omvatten zoals spreken, MUZO, ICT, ..
 - Opdracht september – oktober : Dagelijks voorlezen en auteurslezing (M. De Mesmaeker)
 - Opdracht november – december : Schatkoffer maken bij een zelfgekozen boek
 - Opdracht januari – februari : Mijn Roald Dahlboekje voorstellen in het 'Boekencafeetje'
 - Opdracht maart – april : Werken met boeken in thema van de Jeugdboekenweek
 - Opdracht mei – juni : (nog af te spreken)

Vijfde leerjaar

- De leerlingen moeten regelmatig voor actualiteit de krant lezen en 1 artikel markeren, samenvatten, moeilijke woorden aanduiden en hun mening geven, dit alles lezen ze voor in de klas.

Zesde leerjaar

- Voorlezen kleuters: wekelijks, in elk klasje
De kleuterleidsters voorzien een prentenboek. De leerlingen bereiden dit boekje voor. De kinderen lezen voor aan de kleuters en hebben aandacht voor stemvolume, intonatie, leestempo, articulatie, Tijdens het voorlezen laten ze telkens de prenten goed zien, interactie tussen de verteller en de kleuters is belangrijk. De zesdeklassers kunnen ook extra materiaal voorzien die bij het verhaal past (een knuffel, extra tekeningen, poppenkast, ...).
- Auteur uitnodigen (Guy Didelez)
Vorbereiding: De leerlingen lezen een boek die de auteur geschreven heeft en ontwerpen een reclameposter.
Voorstelling: De auteur brengt zijn boeken mee naar de klas en vertelt er meer over.
- Illustrator uitnodigen (Steven De Rie)
Vorbereiding: ICT-les. Kennismaken met de website van Steven De Rie met hierbij aansluitende opdrachten.
Uiteenzetting door Steven De Rie: De leerlingen maken kennis met zijn strips en boeken die hij geïllustreerd heeft.
De strips van de illustrator worden in de klas voorzien.
- Ter voorbereiding van een uitstap/Als voorbereiding van een project

Lezen op leerlingenniveau

Eerste leerjaar

- Deze opsomming Boekjes tijdens vakantie (van leesmethode). Deze worden ook gebruikt tijdens vrij moment in de klas.
- 10 minuten thuis lezen als huiswerk (bijna) elke dag
- Vanaf Pasen: leesgroepen klas overschrijdend

Tweede leerjaar

- Leescontract: Iedere maandag kiezen de lln in de schoolbibliotheek een leesboekje op hun AVI-niveau. De leerlingen moeten minstens 4 keer per week 10 minuten (luidop) lezen in hun boekje van de school of eigen boekje. Iedere maandag wordt het leescontract gecontroleerd door de lkr. 4 keer lezen levert een beloningssticker op.
- Leeskaarten: De lln krijgen op regelmatige basis een leeskaart mee naar huis. Op deze leeskaart staan woorden en zinnen volgens het AVI-niveau van elk kind. Iedere AVI-niveau-leeskaart heeft ook zijn eigen kleur. De lln houden zelf bij op een lijst welke kaarten zij reeds lezen.

Derde leerjaar

- Leescontract: Om de 2 weken gaan we op woensdag naar de schoolbibliotheek. Daar kiezen de leerlingen enkele leesboeken die aangepast zijn aan hun leesniveau. (AVI) Als we door tijdsgebrek of andere reden niet naar de schoolbibliotheek kunnen, wordt dit gecompenseerd door alternatieven die steeds vermeld zullen staan in de schoolagenda van het kind. Het is de bedoeling dat ze minstens 5 keer per week een 10 à 15 minuten per dag luidop lezen terwijl een leesmeter of -peter meeleeft of meeluistert. Daardoor kan er sneller ingegrepen worden als er foutief zou gelezen worden.
- Leerlingen die wat meer oefening nodig hebben, worden in de klas geholpen door tijdens de middagpauze eventjes binnen te blijven met een leesvriend (een leerling die wat sterker is in lezen) of met de juf/meester. Het kind kan daar wat aanvullende leesmomenten bekomen en zo wat extra te oefenen.

Vierde leerjaar

- Tweemaal per week gedurende één kwartier (doorgaans woensdag en vrijdag) in de eigen klas.
- Groep 1 :
Leerlingen die oefenen op AVI E4 t.e.m. M6 krijgen een boekje op hun niveau. Zij hebben ook een leescontract. Deze leerlingen moeten minstens 5 keer per week ongeveer een kwartier in dat boekje lezen. Dat kan thuis met een ouder, de logopediste, een oudere leesvriend, een tutor op school, Na elke leesbeurt mag de begeleider een handtekening plaatsen op het leescontract. Wekelijks controleert de leerkracht het leescontract. Vijf handtekeningen leveren een beloningssticker op.
Het leescontract wordt gemaakt door de zorgleerkracht.
- Groep 2 :
Leerlingen die oefenen op AVI E6 of meer lezen zelfstandig in een eigen boek of boek van de schoolbibliotheek.
- Groep 3 :
Leerlingen die reeds AVI E7 of PLUS bereikt hebben, worden tutor van een

leerling uit groep 1. Hun taak is een klasgenootje te begeleiden bij het lezen : fouten corrigeren, aanmanen tot geconcentreerd lezen, peilen naar de inhoud. Na afloop mogen ze hun naam op het contract noteren. Hun naam telt ook voor een geldige leesbeurt.

Vijfde leerjaar

- 'Mijn leesdagboek'.

De leerlingen lezen hiervoor 3 leesboeken en 1 informatief boek. Ze maken van elk boek een leesfiche (info omtrent het boek, verantwoording keuze boek, samenvatting, tekening, conclusie, ...).

Zesde leerjaar

- Boekenkoffer in de klas/Leespromotie

De kinderen lezen een boek naar keuze.

Leespromotie: De leerlingen lossen de vragen, omtrent de inhoud van het boek, op.

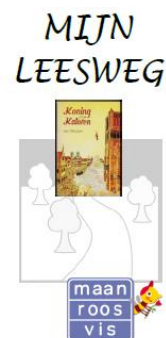
Boekenkoffer: De leerlingen brengen spulletjes mee, die verband houden met de inhoud van het boek.

Met de inhoud van hun zelfontworpen koffer stellen de kinderen het boek voor.

Deze opsomming kan variëren, afhankelijk van een nieuwe leesmethode, het (lees)niveau van de leerlingen, de interesse van de leerlingen, ...

Mijn leesweg!

Alle leerlingen verzamelen hun leesportfolio vanaf het eerste tot en met het zesde leerjaar in een mapje 'Mijn leesweg'. Dit mapje wordt aan het einde van elk schooljaar doorgegeven naar het volgende leerjaar.



Klas- en schoolbib

Schoolbib

- in vestiging 1 staat een volledige bib opgesteld volgens de verschillende AVI-niveaus
- verder staan er een drietal kasten vol boeken, alfabetisch gerangschikt, op niveau van de derde graad. Boeken van de bekendste jeugd- en kinderauteurs zoals Roald Dahl, Annie MG Schmidt, Jan Terlouw, ...
- verder zijn hier terug te vinden:
 - historische verhaaltjes
 - informatieve boeken
 - Franse kortverhalen en strips

Klasbib

- elke klas heeft een aantal boeken ter beschikking
- per klas wordt regelmatig een bib-koffer aangevraagd via de gemeentelijke bib, de inhoud ervan is thema-gebonden

Leestips

Onderstaande tips zijn opgenomen in de leescontractjes van enkele leerjaren.



- ga zitten op een rustige plaats, eventueel in je kamer
- zorg ervoor dat je comfortabel zit:
 - met voldoende licht
 - met een rechte rug, tegen de stoel
- indien nodig mag je lezen met behulp van je vinger of een latje
 - probeer op tijd en stond luidop te lezen, zo hoor je jezelf en hoor je je eigen fouten
 - lees regelmatig een stukje tekst voor aan je ouders, broer of zus, ...
 - indien het lezen wat moeilijk gaat, lees je samen met mama of papa, elk om beurt een zin
- lees regelmatig, zo krijg je plezier van het lezen

Voetnoot

Deze tekst werd samengesteld door het zorgteam in samenwerking met de klasleerkrachten. Nadien werd deze goedgekeurd door het team, de school- en ouderraad in maart 2015, opgenomen in het schoolwerkplan en gepubliceerd op de website van de school.